POSVÄTNÉ MIESTA ŠKÓTSKA

8.-22.6.2017

Obsah

Edinburg 2
Rosslynská kaplnka, Rosslynská úžľabina, Arturov kopec 3
Hrad Stirling, hrad Kilchurn, Isle of Skye 4
Isle of Skye 6
Hebridy-Isle of Lewis 7
Callanish 8
Orkneye, Destilérka 9
Stones of Stennes, Ring of Brodgar 10
Scara Brae, Maeshowe 11
Ostrov Hoy 12
Loch ness, hrad Uruqhart 13
Perth 14
Killiecrankie, Dunkeld 15
Návrat domov 17

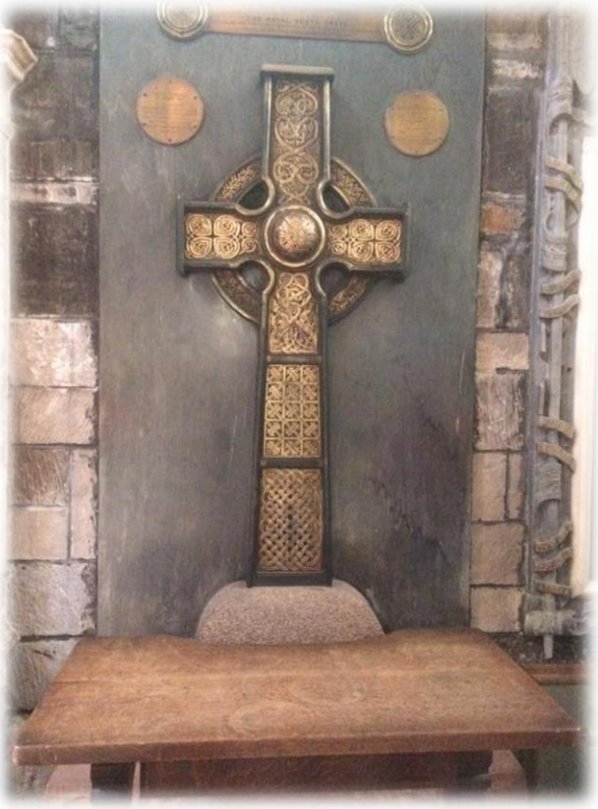

Edinburg

Na Expedíciu po silových miestach Škótska 8.6.-22.6.2017 sa zozbierala skupina 28 zanietených ľudí, ktorí sa rozhodli spoločne s nami dvomi prebádať vnútrozemie aj okolité ostrovy. Po večernom prílete do krajiny sme ráno druhého dňa začali naše putovanie v hlavnom meste **Edinburg**. Celodennú obhliadku mesta sme začali výstupom na sopečný výhliadkový kopec **Calton Hill** kde sme spravili otvárací a očistný rituál. Po energetickom očistení dymom kadidla sme nechali kolovať roh hojnosti s lahodnou medovinou môjho otecka, ktorého to doma určite potešilo a zahrialo pri srdci. Medovina ako nápoj bohov otvára srdiečko a vnáša Slnko do duše. Na každom našom zastavení na významnom mieste sme pomocou troch rún zisťovali odkaz minulosti, odkaz prítomnosti a odkaz budúcnosti. Prvá takáto veštba z rún nám dala na začiatok cesty tieto odkazy: kompenzáciou medzi dávaním a prijímaním v minulosti sa teraz vydávame na cestu, ktorá nám prinesie jednoznačné pochopenie. Po divinácii sme zakončili úvodný ceremoniál spievaním liečivého zvuku Om, kedy sme sa vzájomne prepojili a naladili na rovnakú vibráciu. Pred jemným mrholením nás chránil majestátny javor, ktorý sa stal súčasťou nášho kruhu a my sme sa zladili s prostredím tejto krajiny.

Cestou do historického centra sme sa občerstvili v kaviarni čerstvo pripraveným jedlom. V okolitých obchodíkoch ponúkali typicky škótske suveníry a samozrejme aj pánske sukne (kilty) vo všetkých farbách rodových klanov, ktoré v minulosti bojovali o územia Škótska a dodnes si udržiavajú tradície svojho klanu.

Návšteva **katedrály sv. Egídia** bola príjemným povzdvihnutím energie a umožnila tiché prepojenie so svojim vyšším vedomím.
Návšteva **hradu** ponúkla výhľad do okolia a počasie nám ozaj prialo. Čo nás najviac zaujímalo z expozície boli kráľovské klenoty a **Kameň osudu**, na ktorom boli korunovaní všetci panovníci. Energia vyžarujúca z týchto predmetov bola neuveriteľne citeľná aj napriek skleneným vitrínam. Koruna, meč, žezlo aj spomínaný kameň dávali pocítiť nazbieranú energiu svojich majiteľov, ich postavenia a prežitých udalostí. Sochy, ktoré stvárňovali moment korunovácie, akoby ožili. Prechádzka historickým centrom ponúkala množstvo atrakcií, obchodíkov a reštaurácií, v ktorých sme aj my hľadali miesto na posedenie. Ochutnali sme miestne špeciality ako Huggies, čierny puding a morské ryby a samozrejme hustú domácu polievku, ktorú všade podávajú s bagetou a maslom. Celodenná prechádzka nás trochu vyčerpala, ale miestne pivo nás pekne osviežilo. Na hoteli boli pre nás nezvyčajne riešené postele. Jedna prikrývka pre dvoch nebola až tak prekvapujúca, ale šírka postele pre jeden a pol človeka bola pre mnohých nevyhovujúca a tak sa riešili ďalšie voľné izby. Partnerské páry sa aspoň mali k sebe bližšie a ostatní k sebe hľadali cestu...

Rosslynská kaplnka, Rosslynská úžľabina, Arturov kopec

Tretí deň sme začali odhaľovaním mystérií ukrytých v symbolike sochárskych diel **Rosslynskej kaplnky** preslávenej aj filmom Da Vinciho kód. Templári, strážcovia spirituálnej cesty do Svätej zeme, podľa tradícií ochrany Svätého grálu ho vraj priniesli a načas ukryli aj tu. Svätý grál bol vraj ukrytý pod stĺpmi vytesanými kamenárskym majstrom a jeho tovarišom, ktorý bol ale svojim žiarlivým majstrom za krajší stĺp násilne usmrtený. Detaily kaplnky, ako napríklad staré notové záznamy na kamennej kocke, najrannejšie zobrazenie anjela so škótskymi gajdami, Lucifer- padlý anjel zviazaný lanami, tiež Mojžiš s rohami na hlave, zvyšky relikvie kríža ukrižovania Krista a okrem iného aj v krypte kaplnky zachovaná pôvodná matrica stavby a kamenárske značky v nás prebúdzali bádateľov po mystériách. Kľúče k posvätným stavbám a posvätnej geometrii niesli cechy kamenárov, ktorých majstri zanechávali značky ako svoj podpis a zároveň matricu, podľa ktorej bola stavba postavená. Tu sme mali možnosť vidieť takúto matricu na vlastné oči.

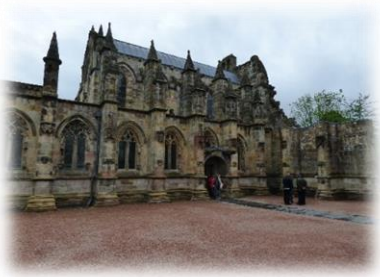

Pri ruinách **Rosslynského hradu** nám veštba rún prezradila odpovede na otázky ohľadom pôvodu a významu kaplnky: prvá runa - láska, prirodzený tok a vzostup; druhá runa- bohatstvo a financie; tretia runa- os, komunikácia, jednoznačné odôvodnenie. Z čoho sme interpretovali, že to bolo postavené z lásky, s dostatkom financií pre komunikáciu a jednoznačné dôvody. Zvetraný červený pieskovec vytváral v pozostatkoch hradieb zaujímavé tváre a postavy zrodené vplyvom času a prírodných zákonitostí. Lesnou cestičkou sme pokračovali **Rosslynskou úžľabinou** (Rosslyn Glen) popri doloch na pušný prach hľadať starú studňu, ktorej pozostatky sme po dlhšom pátraní nakoniec našli. Zopár jedincov sa zatúlalo a Palko pocítil silu gravitácie a vôňu zeme, ktorú mal takmer všade po páde a zvezení sa po zadnici dole blatitým kopcom. Našťastie má pri sebe dosť strážnych anjelov aj v podobe láskyplnej Danky. Spoločne sme pookriali a popiknikovali na krásne vykosenej lúčke na lavičkách a v tráve. Podaktorí využili priestor na potrénovanie liečebných zostáv qigong a vnútorných kultivačných techník alebo ponaťahovali šľachy na vyživenie kostnej drene a podporu dlhovekosti. Jožko doprial shiatsu na uvoľnenie tela a mohli sme pokračovať autobusom na **Arturov kopec**. Väčšina ľudí naň hravo vystúpila a malá skupinka v závetrí skál a stromov počkala na nich. Slniečko sprevádzal silnejší vietor, ale pohodu sme si nedali pokaziť. Večerný organový koncert v chráme sv. Egídia a večera v miestnych puboch bola skvelou bodkou dňa.

Hrad Stirling, hrad Kilchurn, Isle of Skye

Stirling- najväčší a nedobytný hrad Škótska, miesto bojov za škótsku nezávislosť, kde bola okrem iného korunovaná kráľovná Mária Stuartovna, dodnes je pýchou a podporuje škótske sebavedamie. Víťazná bitka vzbury škótskych klanov bola námetom na natočenie filmu Statočné srdce. Toto kráľovské centrum z roku 1124, v dnešnej podobe vojenská pevnosť zo 16.st. bolo aj miestom stredovekých alchymistov. Najstarší hudobný zápis renesenčnej skladby pre harfu vyrytý na drevenom strope hradu, kruhový stôl kráľa Artuša... sme mali v pláne vidieť, ale otvárací čas objektu nebol zosynchronizovaný s našim príchodom. Objavili sme však niečo iné - záhradu s majestátnym javorom a starý renesančný cintorín s výhliadkou na kľúčové body, ktoré sa vzájomne prepájali do jednej línie. Všetky staré hroby v radoch otočené symbolicky k východu odkiaľ vychádza slnko a prichádza „posledný zvuk trumpiet“ zobrazovali symboly smrteľnosti (kosti, kostry, lebky a presýpacie hodiny) a na opačnej strane náhrobného kameňa symboly nesmrteľnosti (anjelske okrídlené duše a lístie), tiež symboly tradičných povolaní a spoločenského postavenia pochovaného (napr. otočená číslica štyri bol obchodníkom).

Nasledoval presun k pozostatkom **hradu Kilchurn** na poloostrov pri jazere v malebných horách. Z obdobia stredoveku sa traduje veľa legiend a jedna z nich sa týka kameňa, ktorého energia ochraňovala panovníka a sprevádzala ho na jeho výpravných cestách.

Blízky ostrovček s čarovnými stromami vyžaroval zvláštnu energiu a mali sme dojem, že je tam niečo magické. Keďže nebola možnosť tu zotrvávať dlhšie zostal v nás len nepopísateľný pocit. Norbert mal zaujímavú komunikáciu s miestnym strážcom, ktorý mu vnúkol dovtedy neznáme slovo “Ygdrassil”. Pocítil z lesíka stúpajúci vír k nebesiam. Bol to silný a nezabudnuteľný moment. Na wikipédii sme sa neskôr dočítali, že **Ygdrassil** je v severskej mytológii strom, večne zelený jaseň, ktorý je obrazom celého kozmu a prepája Zem s Nebesami. Pravdepodobne sme boli v jeho blízkosti...Evka na rozlúčku zanôtila zo svojej píšťalky a vrátili sme sa k autobusu. Dramatické oblaky spolu s okolitou prírodnou scenériou boli ako z anglických detektívnych filmov .

Neutíchajúce mrholenie a prázdne žalúdky nás posúrili hľadať najbližšiu reštauráciu. Po dlhšom hľadaní sme našli preplnený motorest, našťastie obsluha bola rýchla a tiež výber jedál bol bohatý. S dobre naplnenými bruškami sme spravili krátke nákupy v obchodíkoch so suvenírmi a pokračovali v ceste. Náš nový (netušiac, že už na celú cestu pridelený) vodič Philip so škótskym dialektom mal evidentne deficit spánku. Tŕpli sme, či nezaspí za volantom. Uisťoval nás, že je v pohode, aj keď s privretými očami šoféroval. Často si otváral okienko, aby sa občerstvil. Mentálne sme mu držali vedomie hore a pýtali si cik-pauzu, aby sme mu kúpili kávu, ktorá ale na konkrétnom mieste dostupná nebola. Ešteže nás obklopovala nádherná zeleň okolitých kopcov a skľudňovala nášho ducha. Kamenné, či tehlové miestne obydlia, pasúce sa ovečky a kravky voľne na pastvinách, divorastúce rozkvitnuté rododendrony popri ceste vytvárali miestny kolorit a fascinujúce pohľady na okolitú krajinu. Krátka zastávka pri **hrade Eilean Donan** kde sa natáčal film Barbar Conan bola ďalšou do zbierky škótskych hradov. Husto mrholilo a tak sme sa tu nezdržiavali dlho, čo najskôr sme chceli nášmu vodičovi dopriať svoju posteľ.

Ubytovanie pre väčšiu skupinku bolo na **ostrove Skye** veľmi jednoduché. Poschodové postele, spoločná kuchyňa, spoločné kúpeľne (podotýkam za ceny štvorhviezdičkového hotela). Zopár dievčat vychytalo ubytko v mestečku **Portree** a tak medzi nami bolo menej nespokojencov. Pohárik dobrej whisky a večera v prístave upokojili emócie ľudského ega... Skromnejší jedinci sa oboznámili s vybavením miestnej kuchynky hotela a ukuchtili si niečo malé z prinesených zásob. Prekvapilo nás množstvo hliníkových hrncov a teflonových panvíc, ktoré sa u nás doma dávno vyradili z kuchýň. Ostatné princípy sa zdali enviromentálne priateľské. Čo sme za celý čas putovania touto krajinou nepochopili, bolo používanie vodovodných kohútikov bez zmiešavania vody. Na nástenke pri jedálni visel zoznam základných výrazov škótskej galštiny, ktorú sme sa naučili: mahteen vah= dobré ráno, oykah vah = dobrú noc.

Isle of Skye

Raňajší qigong na čerstvom vzduchu pred hostelom nám nečakane skrátili a ukončili maličké mušky (miggies), ktoré nás nekompromisne štípali. Takmer sme meškali na odchod nášho autobusu, pretože používanie plynového sporáka v kuchyni bolo možné len od 7:30 a my sme mali krátky čas na prípravu teplých raňajok. Uvarenú kašu sme nabrali do termosiek na jedlo a počas cesty sa v kľude naraňajkovali. V mestečku **Portree** sme vyzdvihli časť našej expedície a pokračovali v putovaní po ostrove **Isle of Skye.**

Prvé zastavenie bolo neuveriteľným objavením hobitích domčekov. Trávou pokryté zvrásnené kopčeky a kamenné špirály ako labyrinty, do ktorých stredu sme opatrne vstúpili a zaspievali mantru na vyživenie seba aj tohto čarovného priestoru. V okolí pasúce sa ovce a horská voda stekajúca vzdialenými vodopádmi boli nezabudnuteľným obrazom rozprávkového údolia **Fairy Glen**.

Po úzkej ceste vyhýbajúc sa oproti idúcim karavanom sme spoznávali zákutia ostrova **Skye**. Zrúcaninu **hradu Dunlun**, turistický výstup okolo horského **masívu Quirang** krásne pokrytý machmi a ovečkami spásané horské stráne s vodopádmi sme obišli kôli šoférovej nepozornosti dvakrát, kým sme došli k vodopádu **Kilt rock** a k stopám dinosaura. Výstup k samostatne týčiacej sa posvätnej skale **Old man of the Storr**, ktorá sa schovávala v závoji padajúcej hmly na sklonku dňa zvládla väčšina ľudí, ale všetci premokli do nitky.

Hebridy-Isle of Lewis

Raňajší odchod z ostrova Skye sme absolvovali trajektom, ktorý nás previezol na vonkajšie **Hebridy** medzi ostrovy **Harris a Lewis**. Pri odchode z trajektu sa jedna osoba zdržala fotografovaním a šofér autobusu nemohol viac čakať na jej príchod do podpalubia, a tak prešla za nami na prístavné parkovisko kde sme ju už čakali. Keďže fotografka Monika slávila v tento deň svoje okrúhle narodeniny, využili sme moment jej príchodu na gratuláciu a popriali jej pri vstupe do autobusu spoločným zaspievaním. Čokoládová mafinka s horiacou vonnou tyčinkou namiesto torty so sviečkami a CD s tradičnou hudbou vrátane pohľadnice s podpismi všetkých účastníkov bolo pre ňu nečakaným prekvapením. Ku gratulácii sa pridal aj náš škótsky šofér Philip a do mikrofónu Monike zablahoželal. Bolo to od neho milé gesto súdržnosti , po ktorom sme pokračovali na pláž kde nás čakalo nečakané milé pohostenie od Moniky a Janka. Pláže s bielym pieskom a azúrovou vodou **Hebridského mora** boli občerstvujúcou zastávkou na ostrovoch. Elenka sa hodila hneď do mora, ale ostatní sme po zistení teploty vody omočili sa len po členky. Miesto pekne osviežilo a obdarovalo mušličkami, ale množstvo morských hviezdic sme vrátili naspäť do mora. Stazka kreslila srdcovú mandalu do mokrého piesku, Danka stavala pieskový hrad, Palko po ležiačky kontemploval, Norbert meditoval zostavou taiji a ostatní rozjímali pri pohárik a šľahačkových zákuskoch alebo fotili momentky z pláže. Pohostenie oslávenkyne Moniky sa stalo romantickým piknikom na pláži.

Od pláže sme sa presunuli celým ostrovom na opačný koniec k prvým megalitom. **Carlowey** bola

najzachovalejšia kamenná ruina stavby pre pôvodných obyvateľov kde sme samozrejme pred vstupom poprosili o povolenie zotrvať v tomto priestore. Silný vietor nás nezdržal dlho, ale čarovná chvíľka v rezonancii tibetských misiek Honzu a Stazky bola liečivým momentom.
V **Stornoway** sme sa ubytovali na rozličných miestach. Dva apartmány v meste a dva za mestom, kde sme museli nájsť skryté kľúče a odkódovať. Po spoločne pripravenej večery sme sa zhovárali pri pohári whisky, či pozorovali západ Slnka, ktorý bol takmer o pol noci miestneho času.

Callanish

Ostrov **Lewis** je zasvätený bielej ženskej bohyni, univerzálnej bohyni Matky zeme. Dar bohyne ľuďom- cyklus života bol v minulosti pripomínaný rituálmi v priestoroch megalitického komplexu **Calanish** kam sme sa vybrali na celodenný výlet. Vztýčené kamene podporujú celý ostrov a ľudí tu žijúcich, aktivujú silu priestoru a času, rytmy a pulzácie vesmíru. Tieto posvätné centrá boli druidmi strážené a vnútorným vnímaním môžme zachytiť odkazy predkov zo zaniknutej Hyperborie. Runy na mieste nám odkázali: 1.dokonalosť a naplnenie želaní, 2. bohatstvo, finančné záležitosti 3. sebadôvera, spirituálne vodcovstvo. Na otázku, čo môžme my pre toto miesto urobiť: ukončiť prerušené cez komunikáciu na obnovu kola života...

Posilnení teplou polievkou a potešení kúpou suvenírov sme sa presunuli na Calanish č.2 a č.3. Tu nás sprevádzali voľne pasúce sa býky (hamish), ktoré budili veľký rešpekt. Stály sme radšej za megalitmi, ktoré chránili pred ostrými rohmi alfa samca. Hlavne tí z nás, čo mali na sebe niečo červené, sa mali pred ním na pozore.

Nehostinné počasie nás zahnalo do závetria nášho autobusu a cestou na ubytovanie sme sa zastavili v skanzene pôvodných obydlí **Black houses**. Tu sme sa oboznámili s procesom tvorby tvídovej látky, z ktorej výrobky značky Harris sú celosvetovo preslávené. Taktiež nám ukázali využitie miestnej pôdy na získanie rašeliny a jej postupného sušenia, uskladnenia a vykurovania obydlí.

Večer sme sa snažili skoršie uložiť do spania, aby sme ráno načas stihli odchod na skorší trajekt. Jožko ešte večer stihol využiť v dome aj práčku so sušičkou, kým sme ostatní debatili pri spoločnej večery.

Orkneye, Destilérka

Deň, ktorý mal byť podľa odhadov náročnejší na presuny a tiež ťažšie energeticky priechodný práve začal. Pozorovala som pred odchodom do Škótska deň po dni našu cestu a práve tento deň trval najdlhšie kým sa posunul do ďalšieho dňa. Presvetlila som ho a čakala, ako sa to vyvinie v realite. Skoro ráno nás vyzdvihol miestny dopravca zo všetkých ubytovaní, aby sme stihli raňajší odchod trajektu z ostrova Lewis naspäť na pevninu a odtiaľ po celodennom presune nás čakal ďalší trajekt na súostrovie **Orkneye**.

Náš autobusár Philip bol vysmiaty keď sme sa v prístave opäť našli a na poslednú chvíľu stihli preložiť batožiny k nemu a nalodiť sa na trajekt. Ešte bolo treba vypísať jednotlivé palubné lístky, aby sme všetci nastúpili. Ja som v rýchlosti skoro zabudla podklady v miestnom autobuse a v zápätí sa pošmykla na schodoch, ale nič sa našťastie neskomplikovalo. Síce Eliška do rána dostala teplotu, ale na trajekte si pospala a zopár kvapiek všeliečivej "dračej krvi" v nej účinne pôsobila. Presun k vopred dohodnutej návšteve miestnej destilérky bol priestorom na dospanie raňajšieho deficitu. Norbertove sprievodné slovo o výskumoch pyramíd dvoch ruských vedcov boli pre niekoho dobrou uspávankou a pre iných pútavou vsuvkou o vzniku a pôvode ľudskej existencie.

Do malej rodinnej destilérky vyrábajúcej gin a vodku sme prišli v predstihu a tak sme zašli do susednej reštaurácie sa najesť. Netušili sme, že sa treba dopredu objednať. Vyjedli sme im celú ponuku jedál a poslední hladoši Palko s Dankou dostali už len " odrobinky". Elenka sa vybrala popozerať miestne vtáctvo a cestou na útesy si stopla náš autobus. Boli to vysoké červené útesy najsevernejšieho cípu škótskej pevniny práve v prítomnosti dúhy nad majákom. Zastavili sme sa tu len na krátky moment, aby nám večerný trajekt na súostrovie Orkney neodplával.

Plavba trajektom bola pre mnohých, čo nemajú radi veľké vlny náročná. Miestny bufet bol síce skvele vybavený, ale neprestávajúce hojdanie našich žalúdkov nás usadil v najnižšom a teda najmenej hojdajúcom sa podlaží. Postupne sme sa tam schádzali a predýchavali...Vylodenie na ostrove bolo bodkou za náročným dňom. Časť ľudí sa autobusom presunula do blízkeho mestečka **Kirkwall** a časť zostala v prístave v hoteli Ferry Inn. Čakali nás tri dni okolitého bádania.

Stones of Stennes, Ring of Brodgar

Po výdatnom naraňajkovaní sme sa miestnym autobusom vydali ku kameňom kde sme si dohodli raňajšie stretnutie aj s ostatnými, ktorí boli ubytovaní v blízkom mestečku **Kirkwall**. Norberta hneď po vystúpení pritiahol jeden stojaci menhyr popri ceste a vydal sa k nemu hľadať prístupnú cestičku, my ostatní sme pomaly kráčali po ceste k vzdialenejším stojacim kameňom v kruhu. Už z diaľky bolo vidieť **Stones of Stennes**. Mali sme chvíľu kedy nebol nik prítomný a my sme si mohli precítiť energiu jednotlivých kameňov. Opäť sme na mieste spravili krátky rituál vďaky a zapálením vonných tyčiniek nechali vyniesť náš pozdrav do éteru, kým sa nepriblížila veľká skupina turistov. Presunuli sme sa po chodníčku k blízkym ruinám pôvodných obydlí kde sme si posedeli a občerstvili teplým čajom z termosky. Neutíchajúci vietor a zatiahnutá obloha nás tu nenechali dlho rozjímať.

Popri ceste sme pešo pokračovali k ďalšiemu kruhovému zoskupeniu megalitov **Ring of Brodgar** kde sme sa snažili nájsť spojitosti s blízkymi megalitmi.

Na obedňajšiu pauzu sme zašli do najbližšej reštaurácie pri ceste kde sme si pochutili na tradičnom jedle a podaktorí aj na zákuskoch. Tí, čo chceli navštíviť blízku hrobku **Maeshowe** ešte dnes zistili, že je potrebné kúpiť a načasovať vstup v predstihu a tak po oddychu sme sa zastavili zajednať vstupenky na ďalší deň.

Scara Brae, Maeshowe

Archeologicky najstaršia stavba cez 5tis.rokov stará kamenná osada **Scara Brae**. Odhalená veľkou búrkou spod piesku v roku 1850, ktorý osadu roky konzervoval a doteraz sa zachovali artefakty pôvodných obyvateľov. Počas našej prehliadky tu novinári vyčkávali na zachytenie fotografií norského princa. Aj my sme ho zazreli cez okno keď sme sa občerstvovali v miestnej kaviarni.

Zo **Scara Brae** sme sa presunuli k útesom severnej časti ostrova kde je počas odlivu možné prebrodiť sa k majáku, ale nikto sa v tom vetre k tomu neodhodlal. Cestou naspäť sme sa zastavili pri hradných ruinách kde sme našli dlho hľadané toalety. Nakupovania chtiví jedinci sa zdržali v lokálnom obchodíku s kameňmi a využili cik pauzu na svoje potešenie z nákupu. Na záver dňa nás čakala návšteva megalitickej hrobky **Maeshowe**, ktorá bola limitovaná počtom a tak niektorí sa rozhodli zatiaľ navštíviť blízke mestečko Kirkwall. Hrobkou nás sprevádzal miestny sprievodca, ktorý nám poukazoval vnútorný priestor a pictské symboly vyryté na vnútorných stenách. Levodrak napádaný vtákom zhora vraj môže symbolizovať vpád vikingov cez strechu hrobky o ktorej si mysleli, že je kráľovským pokladom. Baterkou nám posvietil na runovým písmom vyryté rozličné nápisy. Naučili sme ho po slovensky slovo mrož, ktorý je taktiež zobrazený na stene hrobky. Orientácia vstupu umožňovala, aby svetelný lúč počas zimného slnovratu dopadol priamo na protiľahlú stenu. Smer vstupu vytvára líniu so vzdialeným kamenným menhyrom na poli (ten Norberta zaujal predchádzajúci deň) a ďalšími megalitickými stavbami. Zápisy objavené z rôznych období pripomínajú zámer dnešných grafiti - nechať po sebe záznam.

Chrám svätého Magnusa bol miestom nácviku sakrálnych spevov na večernú ceremóniu, ktorej sa zúčastnili iba tí, čo boli ubytovaní v mestečku. Náš šofér zle pochopil naše inštrukcie a tak sme po návšteve hrobky dlhšie čakali na jeho návrat z Kirkwallu. Už sme sa skoro pobrali na miestny autobus. Na spoločnej večeri nám poukazoval svoje fotky v tradičnom škótskom odeve - v kilte. Vraj hráva aj na gajdách a patrí do klanu Mc Loude, s hrdosťou rozprával a na fotkách to z neho patrične vyžarovalo.

Druhá skupinka v Kirkwalle sa aktívne zúčastnila ceremónie miestneho hudobného festivalu kde pochodovali spolu s miestnymi súbormi bubnujúcimi a hrajúcimi na gajdách. Objavili aj lokálny pivovar kde ochutnali miestne značky a všetci tak spokojne zakončili deň.

Ostrov Hoy

Raňajší presun trajektom sme stihli v predstihu, nikto v nedeľu nebol v kancelárii prístavu, ale trajekt našťastie prepravoval ľudí. Jeden s najväčších ostrovov súostrovia Orkneí ostrov Hoy je známy nádhernými červenými útesmi a prírodnými faunou. Bol to ostrov trpaslíkov a obrov ako sa píše v miestnych legendách. My sme sa vybrali pozrieť jedno z takýchto príbytkov- kamenný domček trpaslíka Snora- s názvom **Dwarfie Stane**. Zahrali sme mu na mieste na píšťalkách a tibetských miskách a zanechali darčeky, dúfajúc, že mu to postačí a nezmizne nám nič iné. Legenda totiž vykresľovala tohto trpaslíka ako veľmi neskromného a rafinovaného. Naše priania však neboli vypočuté a na závere putovania sme záhadným spôsobom prišli o celý batoh našich pomôcok. Veštba pri trpaslíkovom obydlí hovorila o spirituálnom pôvode tohto miesta, biela runa nechcela prezradiť aktuálny účel stavby, nemáme sa na to pýtať a tretia runa odkazovala na limity a nedostatočnosť...

Pokračovali sme ďalej po vyľudnenom ostrove k pobrežiu **Rawick** a k samostatne stojacemu kameňu pri útesoch **Old Man of Hoy**.

Túrou nás sprevádzali miestne ovečky, ktoré nám pod nohami zanechávali svoje "čierne šulky". Vysokánske útesy z červenožltého pieskovca obmývané morskými vlnami vytvárali nezabudnuteľné pohľady. Na brehoch zas obrovské okrúhliaky v rozličných farbách s kruhovými kresbami. Dievčatá, ktoré sa nevybrali s nami na túru, sa pozabávali na pobreží. Ak by sa popri fotení pod útesmi pozabudli, nenápadne prichádzajúci príliv by im znemožnil návrat po suchu.

Cestou na spiatočný trajekt sme konečne našli kafetériu. Vyľudnený ostrov mal jediné možné občerstvenie pre turistov v tomto vojenskom múzeu známej vojnovej základne **Scapa Flow**. Čokoláda, či čaj alebo káva s domácimi koláčikmi brownies servírovaná v porceláne z vojnového obdobia bola nečakaným a veľmi chutným zážitkom. Síce sme nezahliadli miestnych osídlencov- tulene a tučniaky, množstvo vtákov nám štebotalo nad hlavami a trpaslík Snoro nás pravdebodobne v utajení sprevádzal...

Loch ness, hrad Uruqhart

Skorým ranným trajektom z mestečka **Stromness** sme sa preplavili vo vlnách Atlantiku vcelku v pohode, až na morskú nemoc. Po raňajkách na trajekte sme sa postupne začali schádzať v najnižšom a najmenej hojdajúcom podlaží. Sáčky boli po ruke, ale obišli sme sa bez ich použitia. Pobrežie pevniny Škótska nás privítalo neprekvapivým počasím, dažďom. Ako prvé sme navštívili miestny hrad **Uruquhart** kde nám po vstupe premietli krátky film o histórii hradu. Na záver premietania sa roztiahli čierne závesy a za nimi sa ukázal krásny pohľad hradného okolia s jazerom **Lochness**. Počasie sa umúdrilo a slniečko pálilo na nás zo všetkých strán. Zrúcanina hradu bola krásnym výhliadkovým miestom na tmavú hladinu vody kde je roky hľadaná preslávená príšerka - Nessie.

Náhly prelet vojenskej stíhačky nad našimi hlavami nás zarazil po dvojtýždňovej absencii správ hlavného spravodajstva, ale nenechali sme si narušiť miestnu pohodu a neznížili svoje vibrácie strachom a obavami.

Po precítení hradného areálu a obchádzke miestnych obchodíkov sme sa presunuli do hotela k jazeru. Po ubytovaní sme sa prešli k brehu jazera kde sme nazbierali zaujímavo sfarbené kamienky. Janko s Evkou pri tom hrali na svojich píšťalkách a spoločne sme preliečili priestor svojim hlasom.

Spoločná trojchodová večera bola skvelou bodkou dňa. Niekto ešte posedel pri miestnom pive s výhľadom na jazero a možno aj hľadel na hladinu vody, či sa mu Nessie predsa len neobjaví...

Perth

Po lochnesských raňajkách sme sa presunuli k megalitickým hrobkám **Clava cairns** kde nám runy prezradili pôvodný zámer stavby: realizovanie želaní, pohyb, cestu a iniciáciu s odvahou a životnou silou. Energia vnútorných priestorov bola silno krútiaca, citelne rýchly pohyb. Krásny park so starými bukmi okolo kamenných kruhov dotváral atmosféru tohto tajomného miesta.

Cestou v diaľke sa nám ukazoval filmom preslávený **viadukt** s typickými oblúkmi kade Harry Poter cestoval vlakom. Keďže v Honzíkovi sme videli podobnosť s touto rozprávkovou postavou, nemohli sme odísť bez fotky s Harrym a jeho čarovnou palicou.

Pokračovali sme cestou popri starých bojiskách kde kedysi bojovali proti sebe škótske klany. Neďaleko miesta kde sa odohrala slávna posledná krutá bitka proti Angličanom sme sa vybrali hľadať cestičku ku liečivej studni **Culloden Well**. Nikde v bežných turistických sprievodcoch sa toto miesta nepopisuje, ale podľa mapy posvätných miest sme našli vcelku rýchlo túto lesnú studničku. Tradične sa tu zanecháva časť odevu človeka, ktorý sa chce zbaviť svojich problémov. Neodporúča sa preto dotýkať okolitých visiacich predmetov. My sme použili farebné stužky, na ktoré sme svojim ved omím naviazali všetko nepotrebné zo svojich vrstiev, namočením do vody v studničke aktivovali proces liečenia a zavesením na blízke vetvy silných stromov sme iniciovali celý zámer. Pokorne sme poďakovali studničke aj stromom a očistení sa vybrali na pokračovanie našej cesty, ktorá sa pomaličky blížila k záveru. Neskoršiu obedovú prestávku Norbert naplánoval v malebnom mestečku **Pitlochry** kde sa nachádza aj známa manufaktúra škótskej bižutérie vyrábanej z vysušených drevnatých stebiel, ktoré sa pod tlakom zlisujú a farbia. Na záver sa potierajú priesvitnou živicou, ktorá im dodá lesk a surovina na výrobu šperkov je hotová. Po ľahkom zasýtení výbornou rybaciu polievkou a vychutnaní lokálneho piva (čašníčka bola česká študentka) v štýlovej pivárni sme sa prešli malebným mestečkom a ponakupovali suveníry. Tak sa nám tu páčilo, že sme posunuli čas odchodu, aby si stihli všetci popozerať všetko, čo v mestečko ponúkalo. Na záver dňa sme vystúpili ku **Dunfallandy stone**, ktorý ale ochraňovala sklenená vitrína a piktské symboly v kameni vytesané sme si natoľko neprecítili. Aby sme symboly lepšie videli cez sklenenú vitrínu, podaktorí sa vynaliezli a svojim oblečením vytvárali tieň. Ani napriek aktuálnej energii slnovratu sme necítili potrebu spraviť oficiálny rituál. Poďakovanie Svetlu si každý precítil osobitne bez teatrálností. Okolie nám tu už veľmi pripomínalo našu rodnú krajinu. Ovečky sa pásli na zelených pastvinách a konečne tu rástli stromy! Spoločnou večerou, ktorú nám hradila cestovka sme v hoteli v meste **Perth** zakončili deň.

Killiecrankie, Dunkeld

Po raňajkách v hoteli sme sa rozhodli miesto doobedňajšieho nakupovania využiť čas na návštevu ďalších miestnych zaujímavostí. Po príchode do autobusu som zostala nemilo prekvapená. Nikde nebol môj malý batoh. Vrátila som sa na izbu a popýtala na recepcii, či sa batoh nenašiel v hoteli, ale nikde ho nebolo. Nebola som si totiž istá, či som ho brala na hotel alebo ho nechala večer v autobuse. Z autobusu zmizla záhadne aj fľaša whisky ponechaná na blízkom sedadle. Batoh s rituálnymi pomôckami možno zostal pri poslednom kameni za vitrínou. Nahlas som premýšľala. Zhodli sa všetci na hľadaní batohu a tak nás šofér odviezol opätovne na miesto odkiaľ Norbert vybehol ku kameňu. Rátala som aj s tým, že tam batoh už nemusí byť. A naozaj nebol. Norbert prišiel s prázdnymi rukami. Pomaly som si uvedomovala, čo všetko v magickom batohu bolo a s čím sa mám rozlúčiť. Boli to

všetko pre nás cenné predmety, ktoré sme dostali buď darom od blízkej osoby alebo niesli v sebe silnú spomienku na miesto alebo udalosť v našom živote : tepaná tibetská misa, vrecúško s runami, kadidelnica čiernej madonny z francúzskeho Montsegur, ručne gravírovaný roh hojnosti, obľúbené kožušinkové bezprstačky, ktoré ma celú cestu hriali, nepremokavá nová vetrovka a ďalšie „drobnosti“... Zostala mi len myšlienka, že všetko je pominuteľné, hlavne, že nás láska napĺňa a nie matériou, ale skúsenosťami je duša bohatá. Tak som sa odpojila od srdcu blízkych vecí. Snáď sa trpaslík Snoro konečne uspokojí, “dary” mu budú na úžitok a z autobusu zmiznutá whisky ho zahreje. Pre pôvodného majiteľa aj fľaša whisky bola rituálny artikel a nemenej bolestná strata. Štedro len podotknúť Tak na zdravie (galsky Slainte)!

Keďže sme prechádzali popri destilérke, časť osadenstva zatúžila absolvovať poslednú prehliadku destilérky a ochutnávku miestneho elixíru. Vysadili sme ich pri ceste a pokračovali do národného parku **Killiecrankie**. Tu sme sa prešli po lesnom chodníčku a zaspievali a zahrali miestnym škriatkom a vílam na rozlúčku. Ako som si prechádzala som, že môj batoh nezostal pri kameni, pretože na záberoch kamery ho Norbert niesol naspäť na svojom chrbáte. Teraz som už vedela jednoznačne,že mi teda zmizol z autobusu. Či to bola práca miestnych zlodejíčkov alebo miestnych trpaslíkov sa už nedozvieme. Možno to bolo jedno s druhým na zachovanie tajomna medzi Nebom a Zemou...keďže sme sa na cestu po mystike rozhodli kráčať...

Po vyzdvihnutí ľudí z destilérky, ktorí si medzitým stihli výhodne nakúpiť aj limitované edície nám Paľko cestou v autobuse do mikrofónu porozprával veľmi pútavo a erudovane o vzniku, pôvode, výrobe a o rôznych spôsoboch a rozdieloch degustácie tohto zlatého moku. Aby sme nezostali len v teoretickej rovine, kolovali medzi nami rôzne druhy whisky a degustácia prebiehala súbežne s prednáškou. Dozvedeli sme sa, že Škóti nepijú whisky s ľadom, ale nechávajú ju pri izbovej teplote a tromi kvapkami čistej vody ju pred vypitím zriedia, aby sa rozvinula a zjemnila jej chuť. Ochutnali sme aj typickú výraznú chuť rašelinovky, ktorú sme nazvali „jódovica“. Tak totiž voňala. Nikto nebol vonkoncom pripitý, všetci len degustovali a nadšene sa oboznamovali s výsledkom celej alchýmie, o ktorej nám v iných súvislostiach aj Norbert zaujímavo porozprával. Proces stredovekej pôvodnej alchymistickej premeny vychádzal z tézy Solve et coagula (oddeľuj a zahusti) a bol neustálym procesom rozkladania a skladania látky. Vplyvom pôsobenia rôznych alchymistických činiteľov vedúcim k premene nielen hmoty ale aj ducha sa objavila múdrosť, sebazdokonalenie a pomoc druhým. Vďaka alchýmii v snahe okrem iného vytvoriť Kameň mudrcov a premeniť olovo na zlato sa vypracovali experimentálne postupy využívajúce v dnešnej chémii a v tajnej výrobe najčistejších liečiv v tzv. spagýrii.

Po pútavom rozprávaní sme sa zastavili na obedňajšiu pauzu v mestečku **Dunkeld** kde sme sa prešli ku starej katedrále s krásnym parkom. Vnútri katedrály práve prebiehal nácvik postaršej dámy, ktorá obdivuhodne hrala na rezonančných pohároch. Pred jemným dažďom nás ukryli majestátne stromy.

„Posledná večera“ v tradičnej reštaurácii blízko hotela Premier Inn pri Edinburgu bol dobrý výber. Našťastie sme v predstihu zajednali miesta a každý si mohol vybrať zo širokej ponuky bufetového stola, vrátane dezertov.

Návrat domov

Ráno pred odletom domov sme mali voľný program. Niekto si zobral taxík do Edinburgu, niekto do bližšieho nákupného centra a ostatní sa pešo prešli do okolia hľadať megality. Ja som zostala strážiť kufre na recepcii hotela. Využila som čas na dopísanie tohto denníka.

Poobede sa postupne všetci poschádzali a očakávali náš transfer na letisko. Janko s Monikou nám doniesli nové runy, ktoré pri nakupovaní posledných suvenírov im cinkli do očí a tak sa pokračuje vo veštbe počas našej cesty z nich.

Na záver dňa sme boli skúšaní v udržaní pozitívneho naladenia napriek takmer dvojhodinovému meškaniu nášho prepravcu. Posledný spoločne vytvorený kruh na tráve pred hotelom bolo zakončujúcou bodkou mystickej cesty po Škótsku. Letmý pohľad na každého zúčastneného vo mne vyvolával spoločne prežité momenty. V duchu som poďakovala za zrkadlenie božskej podstaty v každom z nás a cez spoločné om sme umocnili prítomný okamih Jednoty.
Trvalo, kým sa náš autobus so šoférom Filipom objavil a my sme si mohli naše kufre konečne naložiť. Veľmi pomaly sme sa ale presúvali medzi autami ku letisku. Bola nečakaná zápcha kvôli prebiehajúcej výstave poľnohospodárskych strojov, niečo podobné ako Agrokomplex v Nitre. Norbert vyzval Paľka, zenového mnícha, či ho nenapadá vhodná mantra na urýchlenie cesty, aby nám nezavreli Gate na letisku. Medzičasom sme zisťovali u Katky z cestovky na Slovensku možnosti pozdržať odlet lietadla. Paľko vzápätí spustil výstižnú mantru: Gate Gate Paragate Parasamgate... V preklade :Pokračuj, pokračuj, pokračuj ďalej, choď až za absolútne možné hranice...

Konečne šofér prešiel bránou parkoviska a nasledoval šprint s kuframi. Hnali sme sa zo všetkých síl. Samoobslužný check in nám komplikoval plynulé odovzdanie batožín, keďže niekomu lístok v náhlení nechcel prejsť a Júlia mala vyššiu váhu, než bolo dovolené. Adrenalín stúpal, ale pomohli sme si navzájom a po preložení zopár vecí do príručnej tašky sa aj jej kufor viezol do lietadla. Pohľad na odletové tabule nás potešil. Skoro všetky lietadlá mali totiž meškanie. To bola úľava. Mali sme dosť času a mohli sme si vydýchnuť. Netušili sme ešte, že zdržanie odletu bude trvať až skoro dve hodiny. Búrka nad Nemeckom nedovolila letieť lietadlám alebo naše “ čarovanie” spôsobilo takéto procesy na nebesiach? Akákoľvek je pravda, dôležité je nestrácať nádej a neznižovať svoju vibráciu negatívnymi emóciami. Neviem ako ostatní, ale my sme v tejto skúške obstáli.

Návratom domov sme priniesli dlho očakávané jemné ochladenie. Na záver mojich zápiskov by som chcela poďakovať za spoločné chvíle všetkým spolupútnikom aj neviditeľným sprievodcom. Nie vždy bolo možné preciťovať silu miesta, keďže sa riešili organizačné záležitosti pre spokojné spoločné plynutie a veľká vďaka patrí Kataríne z cestovky, ktorá z domu dolaďovala naše požiadavky a vydýchla si až po našom návrate. Teším sa na pokračovanie spoločnej cesty objavovania silových miest našej krásnej planéty a odhaľovania múdrosti starých civilizácií spolu s milovaným Norbertom, ktorý nás k nim vedie...Prezradím, že je práve zahĺbený v prípravách podkladov pokračovania našej objavnej cesty, tentoraz po Írsku.:)

Vidíme sa tam

s Láskou JuDita